

Համագումարը որոշեց նոյնպէս, որ Գիւանը սոյն առթիւ զրկէ Համագումարի զգացումները յայտնող ուղերձներ՝ նախագահ Ուիլսոնի, ՊՊ. Քլէմանսօի, Լոյս ձորճի և Օրլանտօի, կոչ մը դաշնակից ազգերուն՝ լրագրաց մէջ հրատարակելու համար և հեռազիր մը Հայ Հանրապետութեան, Երևան:

Այն պահուն երբ Համագումարը իր աշխատութեանց գլխաւոր մասը կատարելէ ետք՝ կը դադրեցնէ իր Ա. նստաշրջանը, նորրեւտիր Ազգ. Պատուիրակութիւնը՝ Հայկական Հանրապետութեան հետ ձեռնարկած է արդէն իրմէ սպասուած աշխատութեան, և, ուղեցոյցներու տրամադրութեան համաձայն, շուտով ամբողջացնելով իրեն գործակցիլ կոչուած Ներդադի, Ելեմտական, Պրոպագանդի և այլ գլխաւոր յանձնաժողովներու կազմութիւնը՝ պիտի պսակէ, անշուշտ, Համագումարին իր վրա դրած յոյսերը»:

Փակելուց առաջ, Համագումարը դաշնակից ազգերին ուղղեց մի կոչ, որով, «կը հուշակէր անդամ մը ևս հայ ազգին կամքը իր ազատ հայրենիքն ունենալու՝ անկաս տէրութեան մը մէջ իր բոլոր հողամասերուն միացմամբ կազմուած» և կը խնդրէր դաշնակից ազգերից՝ «իրենց ձայնը մերինին միացնեն պահանջելու համար հաշտութեան վեհաժողովէն, որ փութացնէ լուծումը հայկական հարցին»:

Ապա մի հեռազիր էլ ուղղեցին Հայաստանի Հանրապետութեան. «Փարիզ համախմբուած Հայ Համագումարը, իր առաջին նստաշրջանի փակման առթիւ, Հայկական Հանրապետութեան կողմէ իր եղբայրական խանդաղատազին ողջոյնը: Սրտազին կը մաղթենք, որ ընդհուպ իրականանայ Միացեալ Հայաստանի Հանրապետութեան կազմակերպութիւնը և լիայոյս ենք, որ ձեր և մեր ջանքերով պիտի պսակին մեր իղձերը՝ ընդհանուր խաղաղութեան կնքման պահուն՝ ազգային դատին կատարեալ յաղթանակովը»:

Համագումարի պաշտօնական բանաձևերի մէջ, կարծես, ոչինչ արտակարգ բան չկար. ըստ էութեան նրանք նոյնն էին, ինչ որ և Երևանի արեւմտահայ համագումարի որոշումները: Աւելին. նրանք, շատ կողմերով, յիշեցնում էին և ա՛յն օրերին Հայաստանում տիրող տրամադրութիւնները: Սակայն, համագումարում արտայայտուած ուղին, Ազգ. Պատուիրակութեան և պատգամաւորներից շատերի բռնած գիրքը Հայաստանի Հանրապետութեան հանդէպ և Ազգ. Պատուիրակութեան ու Հ. Հ. Պատուիրակութեան միջև ստեղծուած փոխյարաբերութիւնները, վերջ ի վերջոյ, առաջ բերին այնպիսի մթնոլորտ, որ Ազգ. Պատուիրակութիւնը և Հայաստանի Հանրապետութեան կառավարութիւնն ու Պատուիրակութիւնը դարձան, մի տեսակ, ներհակ, մրցակից կողմեր: Համագումարի մէջ լուում էին ուղղակի թշնամական ճառեր, որոնք Հայաստանի Հանրապետութեան գոյութիւնը համարում էին վնասակար հայկական դատի համար. «Արարատեան Հանրապետութեան» հարցը դուռ սուսական հարց է, ասում էին նրանք, մինչդեռ հայկական խնդիրը վերաբերւում է թիւրքահայաստանին: Ազգ. Համագումարը պէտք է Ռուսահայաստանը թողնէ իր ճակատագրին և ամողջապէս ներկէ թիւրքահայոց դատին՝ պահանջելով, ի հարկին, «Արարատեան Հանրապետութեան» կցումը Հայաստանին: Հ. Հ. Պատուիրակութիւնը, երկուութիւն շատեղծելու համար, պարտաւոր է քաշել ասպարէզից կամ ենթարկել Ազգ. Պատուիրակութեան: